

Källarutrymmen kan lätt drabbas av fuktproblem och anses även dyra att bygga, särskilt om grundvattennivån är hög och därmed också risken för att fukt tränger in i konstruktionen föreligger. Ytterväggar skall tätas ordentligt och en grundlig dränering runtomkring grunden måste till.

Tidigare var källaren ofta byggd i natursten och stampat jordgolv, och fungerade som ett naturligt kylt matförråd, då klimatet var fuktigt och svalt. I sådana utrymmen var det viktigt att ventilationen var god, genom ventilluckor eller öppna gluggar under sommarmånaderna, och att varmluft från bostadshuset inte läckte in för att förhindra kondens, vilket ledde till mögelproblem.

Senare byggdes källaren ofta som förvaring av kol- och oljepannor, och var då konstruerade som varma och torra utrymmen. Då byggde man ofta källargrunden med murblock och en gjuten botten platta i armerad betong. Större byggnader byggdes med väggar och bjälklag i armerad betong. Numera bygger man vanligtvis källargrunder med betongelement.

För att undvika fuktproblem i en källargrund kan man lägga en dräneringsledning samt en dagvattenledning utmed utsidan av huset, under grundläggningsnivån. Rören leds sedan till antingen kommunens dagvattennät eller till en grävd stenkista. På källarens yttervägg placeras en fuktspärr, eller så stryker man väggen med asfalt. Utvändig asfaltstrykning bör begränsas till den lägsta delen av en källarvägg, upp till 200 mm över källargolv. Marken runt huset fylls sedan på med ett genomsläppligt, dränerande material, t. ex. singel. Efter att man fyllt i ett dräneringsskikt skall marken runt byggnaden luta minst 1:20 inom en 3 meters radie, dvs. marknivån skall befinna sig ca 150 mm lägre tre meter från huset. Eftersom det kan finnas risk att dräneringsrören slammar igen efter ett tag bör man anlägga spolbrunnar så man med jämna mellanrum kan rensa systemet.

Ett annan variant är att anlägga en tät utsida med luftspalt eller öppen värmeisolering som tillåter fukt i betongen att vandra utåt och dräneras bort. Den bärande konstruktionen kommer då att hamna på den varma sidan, vilket underlättar uttorkningen. Utvändig värmeisolering kan dock innebära risk för skador om vattentrycket blir högre än systemet klarar av. Man kan även kombinera olika system, för att minimera risken för fukt.

Invändig isolering av källare skall helst undvikas i största möjliga mån, och skall hållas under 25 mm. Dessutom skall man se till att uppreglade träkonstruktioner aldrig har direktkontakt med ytterväggen, utan skiljs åt med hjälp av en fuktspärr. Då trä drar till sig fukt kan det senare orsaka både dålig luft och röta i konstruktionen. På golvet är det bäst att använda fuktsäkra material som klinker, kakel, tegel eller sten. Ångtäta skikt, plastpapper eller tät färg (som de flesta latexfärger) skall inte användas i en källare.

En annat problem att tänka på när man anlägger en källare är jordtrycket, det vill säga det tryck som uppstår av marken mot källarväggen. Detta brukar vanligtvis inte vara något större problem om avståndet mellan källarinnerväggarna är mindre än 4 m. Vid större avstånd bör man överväga extra stöd, särskilt om

man har en murar källaryttervägg. Vid suterränghus sker en ensidig belastning på husgrunden. Genom dimensionering kan man kontrollera bärförmågan på husgrunden.

Om berggrunden består av granit eller uranmalm, kan radon förekomma. Genom att ha en välventilerad källare, ett lufttätt bjälklag mellan källaren och bostadshuset, samt en dörr ner till källaren kan man förbättra radonskyddet. Tänk även på att rör genomföringar o. dyl. mellan källare och bottenvåningen skall tätas ordentligt.

En Källargrund ska kollas regelbundet. Lukten ska kännas torr och ren, oavsett om källaren är inredd eller inte. Dålig lukt kan innebära att den fuktiga luften orsakat skada på trä eller liknande. Om man har mindre problem med fuktig luft kan man använda sig av en avfuktare, men det enda sättet att verkligen komma till rätta med fukt i en källare är att gräva upp utvändigt, dränera om och fuktisolera.